

SÜG-Press

23. september 2009

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 241

KOLMAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

K 23.09	10.45	7.–12. kl aritmeetikavõistlus
	14.00	Direktsiooni koosolek
	15.30	Klassijuhatajate nõupidamine
		Lasteaedade päev
N 24.09	16.00	Gümnaasiumi mälumängu I voor
R 25.09		GLOBE konverents
L 26.09		GLOBE konverents
E 28.09	10.45	Klassivanemate koosolekud
T 29.09	09.00	SA juhatause koosolek
	09.45	4.–6. kl aritmeetikavõistlus
		Jooksupäev tervisepargis (eriplaan)
		Saksamaa päevad
K 30.09	14.00	Direktsiooni koosolek
	10.45	7.–12. kl aritmeetikavõistlus
		Saksamaa päevad
N 01.10	19.00	Õpetajate päeva pidu õpilastele
R 02.10		Õpetajate päev
L 03.10	10.00	Matemaatika lahtine võistlus

SISEKONTROLL

5. klasside hakkamasamine
Töökavad ja ainekomisjonide tööplaanid

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

K 23.09. *Reet Lulla* Wales'i õpilasreis
N 24.09. Direktsiooni info
R 25.09. *Margit Mügi* Lasteaedade päev
E 28.09. *Viljar Aro* Kool ja elu
T 29.09. *Tiiu Haavik* Tampere TUL 90

KOOLIVORMI TELLIMISEST

1. – 9. klassini

Koolivormi saab veel tellida SAAREMAA KAUBAMAJAST kuni **septembrikuu lõpuni**. Lapsevanemal palun pöörduda tellimuse vormistamiseks **kirjatarvete kassa müüja** poole. Tellimused toimuvad nimekirja alusel. 1.-9. klassi õpilastel on koolivormi kandmine **kohustuslik**.

Viljar Aro, koolijuht

KLASSIDEVAHELINE JALGPALL

7.–9. KLASSI TÜDRUKUTELE

Mängitakse turniiristseemis. Mängus 5+1 õpilast, üks mäng kestab 12 minutit. Kohtumised algasid teisipäevast, 22. septembrist. Jälgige infot spordistendilt! Ootame kohtunikke appi!

Ly Haandi, kehalise kasvatuse õpetaja

“REIPALT KOOLIPINKI“ LÄBI ORIENTEERUMISE

11. septembril toimunud üle-eestilises projektis “Reipalt koolipinki” löid kaasa ka meie kooli algklassid. Koostöös Saaremaa Orienteerumisklubiga loodi ligi 200 õpilasele võimalus osaleda orienteerumisel Titeranna ja linnastaadioni ümbruses. Ilm oli üritust igati soosiv ning võimalusega looduses kaardi järgi liikuda jäid osalejad väga rahule.

Tegu oli valikorienteerumisega, kus etteantud aja jooksul (30 minutit) tuli üles leida 15 kontrollpunkti. Iga leitud punkt andis osalejale 3 punkti ning iga kontrolliga ületanud minuti eest võeti 1 trahvipunkt maha. Õpilased olid jaotatud paardesse ning võimalus oli nii võistlemiseks kui ka lihtsalt ilusa ilma ja looduse nautimiseks. Kaardid koos kontrollpunktide paiknemisega oli spetsiaalselt selleks ürituseks valmistanud Saaremaa Orienteerumisklubi juht Mait Must.

Alles kooliteed alustanud I klassid otsisid punkte üheskoos klassijuhatajatega ning neil paremusjärjestust ei selgitatud.

II klasside arvestuses olid kiiremad rajaläbijad Randel Sepp ja Oskar Kivi (2b). Neile järgnesid Oskar Tiik ja Kenro Tohter (2b) ning Iris Kirs ja Roosmari Sarapuu (2b).

III klasside parimad olid Karl Hendrik Tamkivi ja Henri Paomees (3b), kellele järgnesid Mihkel Rasu ja Reiko Mäeorg (3a) ning Kerman Keerd ja Sander Truu (3b).

IV klasside edukamad punktid leidsid Johannes Treiel ja Miikael Tuus (4b) Mart Möldri ja Kristo Püüdingu (4b) ning Karl Viigi ja Sten Vainu (4a) ees.

Väikesed orienteerujad

Olgu märgitud, et kõik esikolmikute orienteerujad ja enamused ülejäänud osalejatest jõudsid etteantud ajaga läbida kõik kontrollpunktid.

Arvestades osalenud õpilaste ja korraldajate rahulolu päevaga ning võimalusi, mida võiks orienteerumiseks pakkuda SÜG-i aiaga piiratud kooliõu, on tulevikus plaan valmistada ka meie koolile nn “koolikaart” ning muretseda pisut lihtsamat orienteerumise varustust. Usun, et see looks nii õpilastele kui ka kehalise kasvatuse õpetajatele juurde hea võimaluse huvitavaks tegevuseks vältitudides.

Mati Mäetalu, 4b kehalise kasvatuse õpetaja

4A JALGRATTAMATKAL

Meie jalgrattamatk algas neljapäeval, 10. septembril kl 12.00. Pidime sõitma Mändjalga RMK-sse. Me alustasime sõitu kooli eest. Meiega koos tuli veel peale õpetaja ka Agnese ema.

Suuresilla juures pidas meid politsei kinni. Nad rääkisid meiega pikalt ning küsisid ka jalgratta juhilube, kellel oli kaasas. Agnese ema ja õpetaja pidid ka puhuma igaks juhuks. Kuid nad ei olnud purjus. Kui politseinikud ütlesid, et võite minna, siis läksime edasi ringteele ja sealt sellele teele, kust viib Mändjalga.

Kui kohale jõudsimme, võeti meid hästi vastu. Kuna meil olid kohud väga tühjad, lubati meil kohe sööma hakata. Kui meil oli söödud, siis lubati meid sisse seeni vaatama minna. Pärast seda läksime kõik koos metsa seeni korjama. Meie juhendaja oli Anni. Ta näitas meile igasuguseid vahvaid seeni ja samblikke. Anni ütles, et kui head lapsed oleme, lähme ka mere äärde ning me läksimegi. Mere ääres käskis Anni meil otsida 4 erinevat merekarbi liiki.

Pärast seda läksime põlenud metsa ja Anni rääkis, kuidas see põlema läks. Siis võisime tagasi maja

juurde minna. Need, kes tahtsid, said tuki-tukit mängida. Osad lapsed värvisid omale seenekotid. Varsti oligi aeg nii kaugel, et pidime tagasi hakkama tulema. Igatahes oli see väga põnev jalgrattamatk!

Elery Lõhmus, 4a klassi õpilane

Noored loodusinimesed 4a-st

Me käisime jalgratastega Mändjalas. Alguses olime üsna aeglasel. Silla juures pidas meid kinni politsei. Nad vaatasid meie rattad üle ja küsisid juhilube. Teine peatus oli meil umbes 1-2 km kaugusel ristmikust. Seal puhkasime natuke. Siis hakkasime jälle sõitma. Jõudsimme ruttu Mändjalga.

Vaatasime seeni ja räägiti, et ei tasu seeni korjata, mille nimetust sa ei tea. Siis läksime seenele. Korjasime seeni ja meile näidati seent, mis kasvab puu peal ja selle nimi oli puugripask. See liigub ööpäevas umbes 1 cm.

Läksime veel randa. Seal pidime otsima 4 erinevat liiki merekarpe. Seal tegime ka väikese jooksuvõistluse. Seejärel asusime teele põlenud metsa. See oli seal kenasti põlenud ja ikka oli süsi näha. Tulekahju oli toimunud 4 aastat tagasi. Osad taimed olid juba kasvama hakanud.

Tagasi näitusemaja juurde jõudes, läksime sisse ja hakkasime kontrollitööd. See oli väga lihtne ja käis kähku. Siis hakkasime Tuki-Tukit mängima. Seda mängu mängisime väga kaua. Pärast meid autasustati. Tagasi tulles me ei teinud puhkepause. Ja selline oli meie matk!

Karl Viik, 4a õpilane

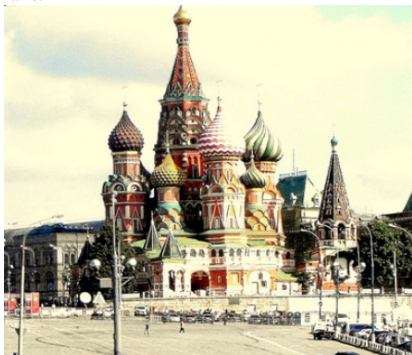
MOSKOVIA

5.–29. juulini toimus Moskvas keeelaager Moskoviija, kus olid koos noored üle maailma. Venemaa toetab seda, et noored vene keelt

õpiksid. Eestist saab sinna Puškini keelekeskuse kaudu.

Minu esimene elamus Venemaal minnes oli juba rongisõit, kuna varem polnud millegi pärast seda liiklusvahendit kasutanud. Olime kolmekesi ühes kuppees eesti tüdrukutega ja siis veel lisaks üks kirss tordi peal – vene päritolu naisterahvas, kes õgis iga 2 tunni tagant kanakoiba. Mõnus! Moskva meenutas esmapilgul natuke Tallinna, aga jaamas oli tuhandeid kordi enam rahvast, rohkem vene keelt kui Balti jaamas. Kõndisime oma suurte kohvritega läbi vaksali bussini, mis viis meid tsivilisatsioonist välja.

Laagrikompleks oli suur, inimesi tuli aina juurde. Esimesel nädalal olin šokeeritud kogu elukorraldusest ja keelest. Kui kuulda ümberringi ainult vene keelt ega midagi muud, võtab ikka juhtme korralikult kokku. Tol hetkel tundus keeruline isegi oma nime ja elukohta välja öelda, kuid teisel nädalal tuli mingi hetk harjumise moment. Kõik oli juba tuttav, isegi päris lõbusaks läks.

Moskva

Rutiini sai seal kõvasti harjutatud, iga hommik kl 8 hommikuvõimlemine, pool 9 hommikusöök, kl 11 kool, kl 13 lõunasöök, neljast õhtuoodest, hiljem sport, seitsmest õhtusöök ning siis mõni üritus: teater, laulukonkurs, disko või muu, ning siis jälle väike snäkk. Söökidega aga oli muidu irooniline lugu – 5 kord päevas võib ju süüa saada, aga kui pakutakse selliseid toite, siis pole ka 10 korra abi. Menüü oli meil vägagi huvitav, aga sellel ma parem pikemalt ei peatu – laske fantaasial lennata, ma usun, et ükski vastus pole vale. Lisaks sellele olid meil muidugi erakordsed tualetid (kabiini mahtus inimene vaevalt sisse.. mida teavad veel need inimesed, kes minust

suuremad on?!) ning duširuumid... kui pilte (siia ma neid igaks juhuks ei lisa) tagantjärele vaadata, ei suuda ma küll uskuda, et kolm nädalat sellises kohas end pesin. Jube! Laupäeviti käisime Moskva linnas kõiksugu vaatamisväärsuste kohta infot hankimas ning saime oma suure sõbra McDonaldsi hoonetes einestada. Moskva kuulub küll maailma kalleimate linnade hulka, kuid lemmiksöögi koht oli ikka tõesti odav: näiteks burger maksis seal meie rahas umbes 9 krooni. Pealinnas oli veel loomulikult palju huvitavat, kuid liiga pikalt ei peatunud me kuskil, sest alati oli nii-nii kiire, et saaks jälle kuskil tähtsusetul pargipingil istuda ja teisi oodata. Aga mõned pildid siiski jõudsin teha. Üldiselt, kui viimast ööd välja arvata, jäidki kesklinna käigud meie reisi suursündmusteks.

Viimasel ööl oli suur lõkkeõhtu, kus igapähele pandi kaela suur hunnik lõngast lõigatud paelakesi. Võis minna inimeste juurde, kellele oli midagi ilusat öelda, ning siduda talle üks paelake kaela. See oli siis nii-öelda *egoboost* 1 õhtu. Pärast tule kustumist mindi oma tubadesse ning räägiti laagri mälestustest – mis meeldis, mis ei meeldinud. Tol ööl ei maganud vist laagris mitte keegi – esimesed lahkujad, bulgaarlased, läksid juba viiest hommikul ning loomulikult mindi kõiki riike saatma. Eestlased olid päris viimaste seas, kuid meie rõõm laagrist lahkudes oli SUURIM, ausõna. Mitte üks inimene ei rääkinud mingist kojuminekest peale eestlaste! Rongi jõudes jäime kõik kohe magama, ärkasime üles juba Eestis.

Ma pole iial olnud nii õnnelik, kui sel hetkel kodumaale jõudes. Sellegipoolest mõtlen, et võiks ka järgmisel aastal tagasi minna, ning soovitan taolist laagrit ka teistele, aga parem mitte Venemaal. ;)

Liisbet Jürtau, 11a klassi õpilane

DUBLINIST MANCHESTERI. VAHEPEATUSTEGA.

Edinburgh'ist siirdusime Loch Nessi järve äärde. Laevasõidule järvel (koletisi ei pakutud) järgnes külaskäik nn klannimajja ehk rahvuskeskusse, kus kohalik ruuduline šotlane nimega Ken viis meid kurssi šoti mägilaste (highlanders) sajanditetaguse karmi ja pehmelt öeldes ebahügieenilise eluga. Kahel vabatahtlikul õnnestus selga saada ka tartan – villane ruuduline riidetükk (iga klanni ehk

suguvõsa tartanil olid oma värvid ja ruudumuster), mis teatud viisil kokku volditi ning siis keha ümber sobitati. Sealt on saanud alguse ka kilt, šoti meesteseelik. Ühtlasi demonstreeris Ken agaralt, kuidas šotlaste relvadega efektiivselt ja hirmuäratavalt vehkida. No ei tekkinud soovi sellise relvastusega metsikute mägilaste teele sattuda.

Klannimajas

Igal reisil tuleb muidugi ka kohalikke rahvustoite proovida. Giid kiitis igati šotlaste haggis't, lisades, et tegu on täidetud lambamaoga. Mõnes tekitas kujutluspilt lamba mao söömise tundeid, mis siinkohal on parem kirjeldamata jätta. Tegelikkus aga ületas peaaegu kõigi jaoks ootused ning haggisel lasti hea maitsta.

Kultuuriüritustel õnnestus meil ka oma hinge harida. Lisaks veemuusikakontserdile tekkis võimalus nautida kohalike lauljate, pillimängijate ja tantsijate etteasteid ning ka ise ringtantsudes kaasa lüüa. Kuigi tegemist oli üsnagi kommertsliku üritusega, jätsid ingelliku häälega laulja, osavad pillitünnistajad ning väike rahvatantsuvirtuoos õhtust väga meeldiva mulje. Šotimaa loodusel oli meile enne Inglismaale jõudmist veel üht-teist pakkuda. Glen Coe org, mida sageli peetakse üheks ilusamaks kohaks Šotimaal, paelus võimsate mägismaavaadetega, aga ka traagilise ajalooga (Glen Coe veresaunas 1692.a. rünnati üleriigilise võimuvõitluse käigus MacDonaldi klanni ja tapeti 38 selle liiget). Kahjuks rikkus udu veidi vaadet, kuid patt oleks viriseda, sest see, mis näha, oli väga uhke.

Glen Coe

Imelikke asju jäi reisi jooksul muidugi ka silma. Näiteks võis korduvalt täheldada, et Briti saartel istuvad autos juhiistmel koerad või väikelapsed või pole seal üldse kedagi, aga auto liigub! Ja täiesti adekvaatselt. Kuidas on võimalik, et mingi kalapilgul aknast välja vahtiv koer juhib samal ajal autot? Ja endal pole rooligi nina ees?! Noh, tead ju küll, et neil seal on vasakpoolne liiklus ning järelikult ka rool koos juhiga “valel” pool, aga kes ikka seda pidevalt meeles suutis pidada. Kerge üllatusmoment oli seega ikka iga päev varuks (kuni jälle meelde tuli).

Teine huvitav kogemus oli Manchesteri ööelu. Mingil põhjusel liikusid linnas ringi väga (see tähendab ikka väga) kõrgekonsalised minikleitides neidised (kehakuju ja priskusaste muidugi mingeid piiranguid rõivavalikule ei seadnud), kes silmanähtavalt vaevaliselt komberdades ringi kulgesid. Miks sel kombel end üle mõistuse kõrgete kotsadega vaevati, jääb selgusetuks. Aga selliseid enesepiinaajaid oli terve linn täis, mõni kopperdas üksi ringi, mõni otsis kaaslaste õlalt toetust. Turistidel (sh ka meil) oli igatahes huvitav vaatepilt. Üldse pesitses Manchesteris igasugu karvaseid ja sulalisi, kes õhtustel tänavatel jalutamise meeldejäävaks tegid.

Viimane päev oli täidetud põhiliselt lennujaama poole sõitmisega ning nii oli aega nähtu-kuuldut läbi mõelda. Ja tänada südamest Mia Randa, kes meie toredate reisi organiseeris ning loodetavasti seda ka edaspidi teeb. Sest kahe aasta pärast tuleb ju jälle asjad pakkida. Reisiseltskonna nimel

Merje Oopkaup, ajalooõpetaja